

CENA lista: U pretplati za čitavu god. K 48—, za polugodište K 24—, tromesečno K 12—, mesečno K 4—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLASNI primaju se u upravi lista trg. Cuztoza 1 Tisak Jos. Krmpotića.

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

Vlasnik i izdavač: dr. Lovro SCALIER, odvjetnik, Pula, ulica Carara 3. (Narodni Dom). Uredništvo: Šišanska ul. 24. — Odgovorni urednik Ivan MARKON, Pula. — Rukopisi se ne vraćaju. Cek. rač. aus. pošt. št. 26.795.

Godina IV.

U Puli, subota 7. decembra 1918.

Broj 1226

Tko je Jugoslaven!

mora da položi dar za naš srpski narod. Ranjenici bez knoe i kućišta upiru svoje oči na nas, te očekuju našu pomoć. Svaki Jugoslaven mora da priskoči u pomoć tom vrednom delu našeg naroda, i položi obol u robu ili novcu. Tko je Jugoslaven, taj neka dodje Narodni Dom II. kat, od 9—12 sati pre i od 2—5 posle podne kod Društva Jugoslavenskih žena i položi svoj obol.

Tko odmah daje dvostruko daje.

vom, pa se i nadam, da će našive- liki prijatelji i saveznici pravi- čno ocenjivati naše stajalište, jer samo to odgovara načelima, koje su sami proglasili i za pobjedu kojih su proleli silu svoje drago- cene krvi.

Centralno ministarstvo.

Beograd, 3. dec. Počela su se dela za sastav zajedničkog centralnog ministarstva države SHS. Iako vladaju razne poteškoće, ima ipak nade, da će ministarstvo u najkraće doba biti sastavljeno. Aktualno je pitanje ministra predsednika. U prvom se redu imenuje Pašića, u drugom dra. Trumbića i dr. Korošca. Definitivne odluke još nema. Ima nade, da će se sastav ministarstva poveriti jednomu od vodećih političara, i to već tekom najbližih dana.

Dr. Korošec o političkom položaju.

Popodne 2. dec. saznalo se u Ljubljani, da ovamo dolazi jugoslavenski prvoboritelj dr. Korošec. Veliki broj narodnog općinstva smatrao je svojom dužnošću, da pozdravi dra. Korošca, kada stupi prvi put na tlo slobodne bele Ljubljane. U 5 i po stigao je vlak, čim je dr. Korošec izišao iz kupeja zaore burni "živio" klic. Dame su mahale rupcima: a općinstvo mu je pravilo oduševljene ovacije. U ime narodne vlade ga je pozdravio predsednik Josip Pogačnik, s kojim se je poljubio. Nakon toga je dr. Korošec pošao u pratnji dra. Josipa Pogačnika i dra. Lovra Pogačnika u grad. Pred kolodvorom mu je mnoštvo priredilo ovacije te ujedno manife- stiralo za narodno ujedinjenje. Kad je dr. Korošec seo u automobil bio mu izručen velike lavor venac. Isli je oduševljen doček doživ, dr. Korošec po svim željezničkim stanicama gorenjske pruge. Oso- bito je bio iskren doček u Kranju.

Proklamacija ujedinjenja sa Srbijom.

(Konač.)

Ovaj veliki historički čin neka bude najviša nagrada iskrenom nastojanju i naporima vas i va- ših poštovanih drugova u N. V., koji su smelim prevratom stresli i zbavili sa sebe tudjinački jaram; taj akt neka bude nagrada visokoj razvitoj svesti i velikim žrtvama, koje su položili na žrtvenik do- movine svi oni delovi našega naroda, koji zastupa N. V. Današnji veliki čin neka bude najkrasniji venac na grobovima naših časnika i vojnika, palih za slobodu i ujedinjenje, taj će čin biti najdivnija kila na prsima sretnih onih drugova, koje su po- moću naših velikih i plemenitih saveznika sa me- nom doživeli pobjedu nad dušmaninom. Slava iz- vojevanih pobjeda dele s mojim starim bojovnicima dični boritelji jugoslavenskih odela u mojoj armadi. Pohiteli su k vama i vi ste ih primili kako prima samo brat brata. Hvala vam na primitku, hvala vam na oduševljenju, kojim izražavate poverenje mojemu narodu, mojemu ocu, Nj. Vel. kralju Petru I. i meni. Uveravam vas i N. V., kojega vi poovla- štenici, da je sav narod slovenski, hrvatski i srpski, čiju vi volju i misao predstavljate, uveren, da će mo se ja i moja vlada sa svima onima, koji predstavljaju Srbiju i srpski narod, dati voditi samo od duboke neizkaljene ljubavi brat- skog srca naprama svim svetinjama, koje su drage dušama onih, kojih ste vi kao ovlaštenici ovamo došli. U smislu želja i nacrtu, koje ste izvoleli predložiti, i koje ja i vla- da u celom opsegu usvajamo, učini- tit će naša vlada odmah potrebite korake, da se što pre ostvari ono, što, sto predložili i glede doba pred konstituantom, dokle se ne sastane i dok ne svrši svoje delo velika ustavotvorna skupština, i glede izbora i sastava te korp- oracije. Veran primeru i opomena- ma svojega oca ostat ću ja, kralj slobodnih državljana, slobodne države SHS, uvek veran ustavnim, parlamentarnim i široko-demokrat- skim načelima, koja se temelje na općem i jednakom pravu glasa. Radi toga tražim vaše sudelovanje kod sastava vlade koja će pred- stavljati svu ujedinjenu domo- vinu. Ta će vlada biti u stalnoj vezi svama i po vama s narodnim predstavnicima, snjim će raditi, njemu će biti odgovorna. U svezi snjim i scelim narodom zapasti će tu vladu prva i glavna zadaća, da se poskrbi, da se granice naše države pokriju s etnografskim granicama našega naroda. Zajedno sa svima smem da nadam s pra-

Od tada su postali bez- predmetni mnogi nekadanji obziri. Nadam se, da će naš narod u tom i u ostalom delovanju sležan i moćan ostati do konca, da će stu- pati u novi život vedra i ponosna čela, vredan izvojevane veličine i sreće, koja ga čeka. Molim vas, gospodo poslanici, da poručite moju vladarsku besedu i pozdrav mojoj miloj braći širom naše slo- bodne i ujedinjene Jugoslavije. Živeo sav narod srpski, hrvatski i slovenski! Ne- ka nam bude uvek sretna i slavna kraljevina Slovenaca, Hrvata i Srba! Govor je bio primljen burnim ovacijama.

Beograd, 3. dec. Danas je izvršeno delo hi- storičke važnosti za sav narod SHS. Položen je prvi temelj ujedinjenoj jugoslavenskoj državi. Neu- venivom slavom ovenčana Srbija dovršuje svoju drugu historičku zadaću. Prvu je zadaću dovršila, kada je iza sedam godišnjeg krvavog rata sva ma- lena, uništena i neznatna razvila takvu moralnu moć, te je razbila i svladala kud i kamo moćnijega ne- prijatelja, ustrajala na putu pravice, i ako se je morala seliti iz svoje zemlje. Sada bi mogla priznana i poštovana od celoga sveta tvoriti veliku Srbiju. Ali ona se nije dala zavesti u separatističke težnje, već hoće da reši jugoslavenski problem u svem njegovom opsegu. Sprema je, da se pretopi u Jugoslaviju, da sama postane moćni deo celine. To je njena druga ve- lika historička zadaća. Srbija je izvršuje s bespri- mernom plemenitosti srpske duše, kad prima nas, koji smo bili do juče zarobljeni i potlačeni, koji smo danas još nepriznani — ona nas prima kao jednakopravnu braću ne samo bez i malo oholosti, već priznava i pripisuje nama samima zasluge te epidemije. Ona hoće da se s nama sa svim iz- jednači. Utoplja se u novoj tvorbi. Prvi nastup prestolonaslednika Aleksandra, njegov prvi govor je najbolje jamstvo za mirni razvoj naše nove države.

Beograd, 3. dec. Kada je pučanstvo doznalo, što se u dvoru događja, sabralo se tisućglavo mnoštvo na Terazijama te priredilo spontane oduševljene ovacije Nar. Veću i novoj ujedinjenoj domovini. Mnoštvo je pevalo hrvatske, srpske i slovenske himne i pozdravljalo delegate, koji su se vraćali iz dvora u svoja obitavališta.

Zagreb, 3. dec. U večernjim časovima se je u gradu saznalo za konačno definitivno ujedinjenje države SHS. Po ulicama je najednom zavladalo živahno vrvenje, nabralo se mnoštvo, koje u ve- likim skupinama, pevajući narodne himne, manife- stiralo za ujedinjenje. I na narodnom pozorištu su se vršile velike narodne manifestacije. Glumci su zajedno s općinstvom pevali narodne davorije.

naroda, da je vaša duša prešla u duše pesnika naših, da se prometne u besmrtnu pesmu, u živu silu od koje čitav narod besmrtno živi. Mi dišemo vašom dušom, mi se hranimo vašim junaštvom i to će biti pića dece naše do mljontoga kolena.

Eto krasno seva južno sunce nad ovim plavim morem, nad goletnim ostrvom i nad ovim visokim planinama na istoku, nad zadnjim povljancima naše ljubljene još uvijek okrnjene zemlje na jugu, a vi toga sjaja, te raskoši svetla živim očima gledati ne možete, osim što gledate kroz oči naše. Oko vas se ore pobjedni poklici, ore se zvukom trubalja, ijuče veselje do nebesa, jer Orci slave ulazak savezničkih vojski u slavni Carigrad i u još slavni Beograd. E dobro je da one slave vaše nenatkriljive podvige, dobro je da vaš primjer nauči ceo svet kako se stvara večna slava. Vi ne možete jukati, a da vam junačka usta i nisu zasuta crnom zemljom, vi ne biste umeli onako zanosno klicati, jer je pravo junaštvo mučaljivo i mirno, kao sve što je velebno i uzvišeno. Ali kada povest bude istraživala, ko je ispaštao nebrojene rane junačkog Konstantina Paleologa, kada bude istraživala ko je prodro kroz harizijska vrata u Carigrad, moraće priznati, da su to nenatkriljivo osvajači Kajmakčalana i Nidže planine.

Vi doduše ne padoste srpskom smrću na bojištu, sa vrućom ranom na prsima i na čelu, i baš je u tome neutješna vaša sudbina, o mila braćo moja i deca moja, jer moradosmo tvde polako u tuđini uvenuti, a ne svojom krvavom, nego krivnjom onih, koji vam u sudbonosnom času ne stadoše u zaledje proti izdajničkom bratu, kao što vi bijaste njima uvek u zaleđu kod Lenina i na svakom drugom bojištu, gde je trebalo umirati, da se časno vrši zadnja vera. Vi da održite zadanu veru umiraste i onda, kad ste znali da za drugoga i u tuđi hatar osvajate zemljište vlastitih pradedova, jer vašem velednju nema ništa ravna u povesti ljudskoj.

U užasnoj gorkoj i neutješnoj sudbini vašoj najneutešljivije jeste što ne mogoste umreti srpskom smrću na bojištu, sa ranom na prsima ili na vidrome čelu. Ali tešite se, draga braćo. Srbija je u ovome ratu oplemenio sve vrline smrti: i nisu manji junaci oni, koji prevallše snegom zasuta vrtače albanskih planina sa nadom u srcu, da će se vratiti kao osvete, pa umreše na ovom pustom žalu od gladi, zapuštenosti i patnja od onih koje je na mezevu primile u krilo rodjena gruda. Vaša žrtva je metabijotska sila, koja će ustrajnošću krepiti svu buduću mladost našu.

Vi ovde počivate u tuđoj zemlji, bez dostojna spomenika i bez crkve nad vašim pepelom, što žudi za rodjenom grudom, da u njoj dalje metamorfozuje i pričešćuje svojim česticama buduće junake. Tešite se, braćo draga, mi vas ne ćemo zaboraviti, mi ćemo jednom doći da vas prenesemo u otadžbinu, da vas sahranimo u panteon svih onih, koji bacise svoje kosti u temelje veličajne zgrade naše slobodne i ujedinjene otadžbine. Počivajte do tada u miru. Večna vam pamja i slava, slava, slava!

Tople suze kvase lica gospode ministara jecaji ispunjavaju grudj Vesnika Slobode.

„Večna vam pamjat!“ — iz svlju pada i sveto ostrvce Vido opet tone u miru.

Dnevne vesti.

Wilson će sudelovati samo kod sadnica za preliminare. „Daily Telegraph“ dobiva iz New-Yorka: U Washingtonu se općenito tvrdi, da će predsednik Wilson sudelovati tek kod preliminara za mir, a kod službene konference će sudelovati samo kao obični gledalac. Wilson će stići u Brest izmedju 8. i 11. o. m. Dogovarat će se s Lloyd George-om, koji će mu poći u susret na jednoj oklopnjači.

Washington, 1. dec. Predsednik će Wilson biti glava američke delegacije za mirovnu konferencu.

U delegaciji će biti: Državni tajnik Lansing, bivši poslanik u Londonu i Parizu, Henry White i general Bliss i pukovnik House.

Mir će biti nametnut. „Agencija Information“ dobiva iz Londona: U diplomatskim se krugovima tvrdi, da će mirovni problem biti uredjen od jednog medjuliiranog kongresa, da neće biti ednog generalnog kongresa, na kojem će se sastati delegati antante i središnjih vlasti. Danas je ja snu, da nije moguće, da se predstavnicima centrima, koja ne bi bila na mestu. Antanta će odrediti interaliiranoj konferenciji mirovni protokol, koji će neprijatelju narinuti, a da se neće upustiti u najmanju diskusiju. Ne bude li u taj čas položa ai Nemačkoj dopuštao da se jedan jedini traktat za ključ, saveznici će zaključiti separatne traktate s raznim vladama u Nemačkoj, koje će morati do kazati dovoljne garancije. Misli se, da će medjusaveznička konferenca početi u Parizu već 16. dec. Po svoj će prilici 5—6 sedmica dostajati za c šenje svih pitanja, koja će biti kongresu predložena. Mirovni će traktat moći biti ratificiran od svih interesovanih vlasti tekom meseca veljače.

Medjusaveznički sastanak u Londonu. Paris, 30. dec. Predsednik talijanskog Veća, Orlando, ministar vanjskih posala, barun Sonnino, predsednik francuskog Veća, g. Clemenceau i engleski poslanik, lord Montagu otputovali u London. Na putu će ih stići maršal Foch. Na kolodvorsko stanici pozdravili su ih ministri Pichon i Leygues dr. podtajnici, talijanski poslanik conte Bonin Longaro s poslaničkim osobijem, osoblje poslaništvu engleskog i druge važne ličnosti. Kod odlaska vlaka manifestirala je silna množica naroda.

Japaneki delegati na mir. kongresu. Tokio, 1. dec. Prvi će epunomoćenik na mir. konferenciji biti Salonji, bivši ministar predsednik, a drugi bivši ministar vanjskih posala Mackino. Uz ove će biti i — kako javlja agencija Reuter — poslanici japanski u Londonu i Parizu.

Mali oglasnik

Prodaje se uz nisku cenu 6 kompletnih postelja i raznovrsto pokuštvo. Via Sergia 81, I. kat. 119	Prodavaju se 1 svinja sa štalom, 16 mladih kokoši (teških), 1 partija sena, slame i dasaka. Tivoli br. 1, Via Montegrando. 133
Prodaje se pokuštvo i stroj za pletenje. Kućegleda Hvizdarna. 130	Raci odlaska iz Pule tko želi iznajmiti svoje stasovanje poštenoj obitelji, neka javi upravi lista 134
Izgubljena je prekojučer lisnica s legitimacijama u okolici gradake trznice. Poštenj se nalaznik molji, da je donese u uredništvo lista uz nagradu. 132	Prodaje se pokuštvo, bece i razas druge stvari u Via Ercole 81, III. kat. Oglasujte u „Hrvatskom Listu“

Daje se u najam

s 1. januara 1919. (rok se može odgoditi) goleme zemljište u Via Promontore. Zemljište je vlasništvo Marinekasina. Ponude s oznakom cene predaju se u zatvorenoj kuverti do 10. t. m. u pisarni beležnika dra. Šerf-a.

Traže se mornari

sposobni za dizanje i uništavanje mina (ex austro-ugarskih).
Obratiti se u nedelju 8. o. m. u 10 sati pr. pod. osobno kod lučkog admiralata soba br. 68.

Jedan akt pijeteta.

Srpska kraljevska vlada i članovi jugoslavenskog Narodnog Veća na Vidu.

(Košar.)

Vi počivate ovde u tuđoj zemlji, a ne bi vam morala biti tuđja, jer ne bi smela biti tuđja junaku ona zemlja, za čiju je slobodu i jedinstvo umro. A vi ste za slobodu i jedinstvo slavne Elade umirali i onda, kada njezini vlastiti sinovi ne htedoše da za nju umiru, već izručavahu i nju i Vas zajedničkom dušmaninu Bugarinu. Vaše kosti počivaju u tuđini, bez spomenika dostojna uzvišene vaše žrtve, a ipak su vaše kosti tvrdj večni ugaoni temeljni kamen one velike slobodne i ujedinjene otadžbine naše, koju nebrojena pokolenja željkovano očekivahu, a koju istom vama bi sudjeno da sagradite. Užasna je pomisao, da tu lepu zgradu mogu videti i u njoj stanovati i širiti se oni, koji ništa za nju ne učiniše, a vi je ne možete videti, vi čije je oči sokolove videše samo kao nadu i veru budućnosti, i svojim krepkim telesima. Ali i ta se grozna pomisao ublažuje, kada se pomisli, da niste umrli, da ste se samo preobrazili, složili svoju životnu svest sa životnom svesti celoga

Ganuta nebrojenim iskazima saučešća prigodom smrti mog milog supruga

Dra. Dragutina Ciotti

od srca zahvaljujem svim onima, koji su nastojali, da mi ublaže teški taj udarac. Posebna hvala gg. dr. Agostini, dr. Karabaiću i dr. Pelikanu za iskazane usluge, te gg. dr. Agostiniju i nadzorniku J. Kaftaniću za lepo nadgrobno slovo. Hvala puljskim Slavenima na krasnom vencu i dičnim Sokolovima, koji ga nošahu okrašenog omiljelom trobojnicom. Blagodarim poštovanoj Upravi bolesničke blagajne gg. kolegama pokojnika, radnicima-članovima prometne bolesničke blagajne, uglednoj obitelji Rabfeld, te svim cenjenim prijateljima i znancima, koji su milim ostancima iskazali poslednju počast.

PULA, dne 6. decembra 1918.

Josipa ud. Ciotti.